
U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 24 maja 1996 r.

w sprawie ustawy o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 26 kwietnia 1996 r. ustawy o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 1 w pkt 1, w art. 1 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
 - "2) placówkach oświatowo-wychowawczych, opiekuńczo-wychowawczych, ośrodkach adopcyjno-opiekuńczych prowadzonych przez ministrów i inne organy administracji państwowej oraz gminy,";
- 2) w art. 1 w pkt 2, w art. 3 w pkt 3 skreśla się wyrazy "związków spółdzielczych,";
- 3) w art. 1 w pkt 3, w art. 4 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
 - "2. Rozporządzenia i zarządzenia przewidziane ustawą wydaje się po zasięgnięciu opinii związków zawodowych w zakresie, trybie i na zasadach określonych w ustawie o związkach zawodowych.";
- 4) w art. 1 w pkt 5, w art. 6 wyrazy "podstaw moralnych" zastępuje się wyrazami "postaw moralnych";
- 5) w art. 1 w pkt 5, w art. 6 wyrazy "zgodnie z ideą demokracji" zastępuje się wyrazami "zgodnie z zasadami demokracji";
- 6) w art. 1 w pkt 6, w art. 6a w ust. 1 w zdaniu drugim wyrazy "do końca" zastępuje się wyrazami "pod koniec";

- 7) w art. 1 w pkt 6, w art. 6a w ust. 2 skreśla się zdanie drugie;
- 8) w art. 1 w pkt 6, w art. 6a w ust. 5 na końcu dodaje się wyrazy "po zasięgnięciu opinii samorządu uczniowskiego";
- 9) w art. 1 w pkt 6, w art. 6a w ust. 9 wyraz "otrzymania" zastępuje się wyrazem "doręczenia";
- 10) w art. 1 w pkt 6, w art. 6a w ust. 11 wyraz "wniosek" zastępuje się wyrazami "złożenie wniosku";
- 11) w art. 1 w pkt 9, w art. 10 ust. 2a otrzymuje brzmienie:

"2a. Stosunek pracy z nauczycielem nawiązuje się przez mianowanie również w wypadku ponownego zatrudnienia nauczyciela mianowanego, jeżeli spełnia on wymagania, o których mowa w ust. 2 pkt 1-6, a przerwa w pracy w szkole nie przekraczała 5 lat.";
- 12) w art. 1 w pkt 9, w art. 10 w ust. 2b wyraz "realizowanie" zastępuje się wyrazem "wykonywanie";
- 13) w art. 1 w pkt 13, w art. 18 w ust. 5 po wyrazach "Przeniesienia mianowanego nauczyciela" dodaje się wyraz "uczącego";
- 14) w art. 1 w pkt 14, w art. 19 w ust. 1 na końcu zdania kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy "jednak na okres nie dłuższy niż 3 lata, z prawem powrotu na uprzednio zajmowane stanowisko.";
- 15) w art. 1 w pkt 15, w art. 20 w ust. 1 po wyrazach "stosunek pracy" stawia się kropkę i pozostałe wyrazy zastępuje się zdaniem w brzmieniu:

"Nauczyciel mianowany może wyrazić zgodę na ograniczenie zatrudnienia w trybie określonym w art. 22 ust. 2.";
- 16) w art. 1 w pkt 15, w art. 20 w ust. 3 wyrazy "za uprzednim trzymiesięcznym wypowiedzeniem" zastępuje się wyrazami "po uprzednim trzymiesięcznym wypowiedzeniu";
- 17) w art. 1 w pkt 17, w art. 23 w ust. 4 w pkt 2 wyraz "dwukrotnego" skreśla się;

18) w art. 1 w pkt 23, w art. 31 w pkt 1 na końcu dodaje się wyrazy ", z zastrzeżeniem, że średnia płaca nauczycieli nie może być niższa od średniego wynagrodzenia w całej sferze budżetowej";

19) w art. 1 w pkt 26, w art. 35 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

"1a. Kurator oświaty może zwiększyć liczbę godzin ponadwymiarowych określoną w ust. 1, jeżeli jest to podyktowane wyjątkowymi potrzebami szkoły.";

20) w art. 1 w pkt 27, art. 36 otrzymuje brzmienie:

"Art. 36. 1. Dla nauczycieli mogą być zawierane układy zbiorowe pracy, w trybie i na zasadach określonych w Kodeksie pracy.

2. Układ zbiorowy pracy dla nauczycieli określa w szczególności:

- 1) wysokość stawek wynagrodzenia zasadniczego i dodatków oraz zasady zaszeregowania, awansowania i przyznawania dodatków do wynagrodzenia,
- 2) zasady zatrudniania oraz wynagradzania w godzinach ponadwymiarowych oraz w porze nocnej i w dniach wolnych od pracy,
- 3) tygodniowy obowiązkowy wymiar zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych nauczycieli poszczególnych typów szkół, placówek i innych jednostek organizacyjnych systemu oświaty,
- 4) zasady obniżania wymiaru zajęć ze względu na:
 - a) stan zdrowia,
 - b) wykonywanie prac zleconych przez organy szkoły,
 - c) szczególne warunki pracy,
 - d) inne szczególne przypadki,
- 5) wymiar innych zajęć podyktowanych koniecznością zrealizowania przez nauczycieli procesu dydaktycznego, wychowawczego i opiekuńczego, w trakcie których nauczyciel pozostaje w dyspozycji szkoły,
- 6) normy zatrudnienia bibliotekarzy i pedagogów szkolnych.";

- 21) w art. 1 w pkt 27, w art. 36 w ust. 2 w pkt 1 na końcu dodaje się wyrazy "z zastrzeżeniem, że średnia płaca nauczycieli nie może być niższa od średniego wynagrodzenia w całej sferze budżetowej";
- 22) w art. 1 w pkt 30, w art. 42a w ust. 1 wyrazy "Nauczyciel zatrudniony w pełnym wymiarze zajęć może mieć obniżony" zastępuje się wyrazami "Nauczycielowi zatrudnionemu w pełnym wymiarze zajęć można obniżyć";
- 23) w art. 1 w pkt 31, w art. 47 w ust. 1 w pkt 5 kropkę na końcu zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:
"6) za 45 lat pracy - 300% wynagrodzenia miesięcznego.";
- 24) w art. 1 w pkt 33, w art. 53 w ust. 1 wyraz "planowych" zastępuje się wyrazem "planowanych";
- 25) w art. 1 w pkt 34, w art. 54 w ust. 1 skreśla się wyrazy "w miejscu pracy";
- 26) w art. 1 w pkt 34, w art. 54 w ust. 5 wyrazy "dodatek dla nauczyciela zatrudnionego" zastępuje się wyrazami "dodatek nauczycielowi zatrudnionemu";
- 27) w art. 1 w pkt 35, art. 55 otrzymuje brzmienie:
"Art. 55. Nauczycielowi zatrudnionemu oraz zamieszkałemu na terenie wsi organ prowadzący szkołę może, w uzasadnionych wypadkach, zapewnić zakup opału oraz bezpłatną jego dostawę.";
- 28) w art. 1 w pkt 39 skreśla się lit. b);
- 29) w art. 1 w pkt 41 skreśla się lit. b);
- 30) w art. 1 w pkt 43, rozdział 7a otrzymuje brzmienie:

"Rozdział 7a.

Finansowanie kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli

Art.70a 1. W budżecie Państwa wyodrębnia się środki przeznaczone na kształcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli, w tym również na stypendia dla studiujących nauczycieli.

2. Wysokość wyodrębnionych środków stanowi nie mniej niż 2,5% planowanych wydatków na wynagrodzenie osobowe nauczycieli. Tryb i zasady wykorzystywania tych środków określi Minister Edukacji Narodowej.";

31) skreśla się art. 2;

32) w art. 6 skreśla się wyraz "czasu";

33) w art. 11 po wyrazach "w zakresie dotyczącym" dodaje się wyrazy "art. 31 pkt 1,";

34) w art. 11 skreśla się wyrazy ", art. 64 ust. 3 , art. 66 ust. 2";

35) w art. 11 wyrazy "art. 70a - 70c" zastępuje się wyrazami "art. 70a".

MARSZAŁEK SENATU

(-)

Adam STRUZIŁ

UZASADNIENIE

Senat uznał nowelizację Karty Nauczyciela za akt prawny odpowiadający oczekiwaniom zainteresowanych nią podmiotów. Akceptując większość przyjętych w ustawie rozwiązań prawnych Senat uznał jednak za konieczne wprowadzenie do jej tekstu kilku zmian merytorycznych oraz pewnej liczby poprawek redakcyjnych (stylistycznych bądź językowych).

Jedną z ważniejszych zmian merytorycznych jest przyjęcie, odmiennej niż w ustawie nowelizującej, koncepcji zawierania układów zbiorowych pracy dla nauczycieli (poprawka 20). Zgodnie z nią układy zbiorowe mogą zawierać na równych zasadach wszystkie uprawnione podmioty stosownie do przepisów Kodeksu pracy. Jest to zmiana istotna, Senat wzorował się na zgłoszonej w Sejmie, w trakcie prac legislacyjnych, inicjatywie poselskiej. W wyniku tej zmiany usunięte zostanie ograniczenie godzące w gwarantowaną prawem samodzielność gmin jako podmiotów prowadzących szkoły. Ze zmianą tą koresponduje uzupełnienie ust. 2 w tymże przepisie (poprawka 21). Gwarantuje ona nauczycielom uzyskanie w negocjacjach układowych płacy nie niższej od średniego wynagrodzenia w sferze budżetowej, podobnie jak to Senat wprowadził w odniesieniu do wysokości wynagrodzeń ustalanych przez Ministra Edukacji (poprawka 18).

Kolejną zmianą merytoryczną jest cofnięcie nadanego w nowelizacji Karty nauczycielom zatrudnionym w tzw. placówkach nieferyjnych prawa do wydłużonego urlopu (poprawki 28 i 29). Senat uznał, że skoro wydłużenie tych urlopów (z 6 do 7 tygodni) obciążałoby gminy, konieczne byłoby jednocześnie wskazanie źródeł finansowania tego obciążenia. W braku tego wskazania Senat uznał za celowy powrót do stanu prawnego poprzedzającego nowelizację. Podobne stanowisko zajął Senat w poprawce 14: za zasadne uznał obowiązujące przed nowelizacją ograniczenie do 3 lat czasu, na który można przenieść nauczyciela do innej szkoły bez jego zgody.

Dalsze zmiany merytoryczne to dopuszczenie możliwości zwiększenia przez kuratora oświaty liczby godzin ponadwymiarowych w razie zaistnienia wyjątkowych potrzeb szkoły (poprawka 19), dopuszczalność zwolnienia nauczyciela z pracy jeśli choć raz (a nie jak uchwalił Sejm: 2 razy) nie zgłosił się bez usprawiedliwienia na badania lekarskie, na które został skierowany z urzędu (poprawka 17), ograniczenie obowiązku zaopatrzenia w opał wiejskiego nauczyciela do wypadków uzasadnionych (poprawka 27), przyznanie nauczycielom prawa do nagrody jubileuszowej za okres 45 letniej pracy (poprawka 23), wprowadzenie obowiązku zasięgania opinii samorządu uczniowskiego przed wydaniem przez dyrektora szkoły oceny pracy nauczyciela.

Wśród poprawek merytorycznych wymienić należy nadto jeszcze dwie o istotnym znaczeniu:

- poprawka 3 zastępuje obowiązek uzyskania zgody związków zawodowych na wydanie rozporządzeń i zarządzeń przewidzianych ustawą obowiązkiem zasięgnięcia ich opinii, co zapobiegnie udaremnianiu (np. niezgodą jednego tylko związku) wykonania delegacji ustawowych,
- poprawka 30, która w dodanym rozdziale 7a zastępuje kolejny fundusz celowy wyodrębnieniem w budżecie Państwa środków przeznaczonych na doksztalcanie nauczycieli i dodatkowo wskazuje jego procentową wysokość.

Konsekwencją legislacyjną przedstawionych poprawek merytorycznych są poprawki: 31, 34 i 35.

Do grupy poprawek redakcyjnych, podyktowanych względami poprawności językowej lub jasności (czytelności) przepisów należą poprawki: 1, 2, 4, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 16, 22, 24, 26, 32.

Senat uznał, że wprowadzenie uchwalonych poprawek podniesie wartość merytoryczną i legislacyjną regulacji zawartych w tak ważnym akcie prawnym, jak Karta Nauczyciela.

U C H W A Ł A

SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 24 maja 1996 r.

**w sprawie ustawy o zmianie ustawy o zobowiązaniach podatkowych
oraz o zmianie niektórych innych ustaw**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 26 kwietnia 1996 r. ustawy o zmianie ustawy o zobowiązaniach podatkowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 1 w pkt 1, w art. 34a w ust. 4 po wyrazach "o którym mowa w ust. 1 - 3," dodaje się wyrazy "zawierającym uzasadnienie,";
- 2) w art. 1 w pkt 1, art. 34b otrzymuje brzmienie:
"Art. 34b. Minister Finansów lub jego upoważniony przedstawiciel może również zażądać informacji, o których mowa w art. 34a ust. 1 - 3, w razie wystąpienia władz podatkowych państw obcych - w zakresie i na zasadach wynikających z umów o unikaniu podwójnego opodatkowania.";
- 3) w art. 1 w pkt 1, w art. 34c w ust. 1 i 3 wyrazy "lub administracyjnego" skreśla się;
- 4) w art. 1 w pkt 1, w art. 34c w ust. 4 wyrazy "ust. 7" skreśla się;
- 5) w art. 1 w pkt 2, w art. 49c w ust. 1 w pkt 1 wyrazy "administracyjnego lub" skreśla się;
- 6) w art. 1 w pkt 2, w art. 49c w ust. 1 w pkt 2 wyraz "administracyjnym," skreśla się;
- 7) w art. 1 w pkt 2, w art. 49c w ust. 1 po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:
"2a) prokuratorowi - w związku z wszczętym postępowaniem karnym lub karnym skarbowym,";

- 8) w art. 1 w pkt 2, w art. 49c w ust. 1 w pkt 6 lit. b otrzymuje brzmienie:
"b) na wniosek właściwego prokuratora - w związku z udziałem prokuratora w postępowaniu przed Naczelnym Sądem Administracyjnym,";
- 9) w art. 1 w pkt 2, w art. 49c w ust. 1 w pkt 7 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 8 w brzmieniu:
"8) Prezesowi Najwyższej Izby Kontroli - w związku z toczącym się postępowaniem kontrolnym.";
- 10) w art. 1 w pkt 2, w art. 49c ust. 4 skreśla się;
- 11) w art. 2 w pkt 2 oznaczenia "48a" zastępuje się oznaczeniami "48¹";
- 12) po art. 3 dodaje się art. 3a w brzmieniu:
"Art. 3a. 1. W okresie trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, instytucje finansowe wymienione w art. 34a ust. 1 - 3, mogą wystąpić z wnioskiem do urzędu skarbowego, który zażądał przekazania informacji, o ograniczenie ich zakresu.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składany jest w terminie 14 dni od dnia otrzymania żądania i wymaga uzasadnienia.
3. Urząd skarbowy, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku, postanawia ostatecznie o zakresie żądanych informacji.
4. Przepisów ust. 1 - 3 nie stosuje się do informacji, o których mowa w art. 34b."

MARSZAŁEK SENATU

(-)

Adam STRUZIŁ

UZASADNIENIE

Rozpatrując ustawę o zmianie ustawy o zobowiązaniach podatkowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, Senat postanowił wprowadzić do jej tekstu dwanaście poprawek.

Dokonując zmiany w ust. 4 dodawanego do ustawy o zobowiązaniach podatkowych art. 34a, Senat uznał za konieczne, aby żądanie naczelnika urzędu skarbowego sporządzenia i przekazania informacji dotyczących podejrzanego w sprawie karnej skarbowej zawierało uzasadnienie. Pozwoli to instytucji finansowej, do której skierowane jest żądanie, na ocenę czy spełnione zostały przesłanki wystąpienia z żądaniem, o których mówi przepis art. 34a ust. 1.

Wprowadzając poprawki nr 2, 3, 4, 5, 6 i 8 Senat kierował się przekonaniem, że zobowiązanie instytucji finansowych do udzielania określonych informacji na żądanie urzędu skarbowego prowadzącego postępowanie administracyjne jest rozwiązaniem zbyt mocno ograniczającym instytucję tajemnicy bankowej i narażającym banki oraz inne instytucje finansowe na utratę zaufania swoich klientów. Co więcej, możliwość żądania informacji uzależniona jedynie od wszczęcia postępowania administracyjnego, może prowadzić, zdaniem Senatu, do naruszania prawa do prywatności zagwarantowanego w artykule 8 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności.

Senat uznał, iż w celu prawidłowego wykonywania zadań Najwyższej Izby Kontroli, jej Prezes powinien mieć prawo dostępu do akt zawierających informacje uzyskane przez urzędy skarbowe od instytucji finansowych. Dlatego Senat wprowadził poprawki nr 9 i 10. Senat uznał ponadto za celowe przyznanie tego prawa prokuratorowi - w związku z wszczętym postępowaniem karnym lub karnym skarbowym.

Dodając do ustawy nowelizującej przepisy przejściowe w poprawce nr 12, Senat stanął na stanowisku, że w pierwszych latach obowiązywania ustawy instytucje finansowe mogą, z różnych przyczyn, nie być w stanie sporządzić i przekazać urzędowi skarbowemu informacji w pełnym zakresie. Dlatego należy umożliwić tym instytucjom wystąpienie z wnioskiem do urzędu skarbowego o ograniczenie zakresu żądanych informacji.